

Klager

Psykolog

Oslo, 25.11.2020
FER-sak: 20/20K

FAGETISK KLAGESAK - KONKLUSJON

Klager:

Innklaget psykolog:

Norsk psykologforening (NPF), Fagetisk råd (FER) mottok klagen 16.04.20 og sluttbehandlet klagen i sitt møte 23.11.20.

BAKGRUNN FOR KLAGEN:

Klagen går på at innklagede psykolog var engasjert som sakkyndig for barneverntjenesten. Mandatet gikk ut på å utrede omsorgssituasjon og omsorgsbehov for to barn ved å belyse barnas fungering, evt. spesielle omsorgsbehov og utviklingsfremmende tiltak. Videre vurdere foreldrenes psykiske og fysiske fungering, evne til emosjonell utviklingsstøtte og omsorgsevne på kort og lang sikt samt tiltak. Det ble skrevet to separate rapporter, en på hvert barn.

Saken ble behandlet av rådets faste medlemmer.

Vedtak:5.1.1.3 Brudd på de fagetiske prinsippene er godtgjort.

Begrunnelsen for FERs vedtak er beskrevet nedenfor.

Den fagetiske klageprosessen har som sitt viktigste formål å bidra til at den innklagede psykologen kan foreta en fagetisk refleksjon over de punktene som FER påpeker i psykologens arbeid og eventuelt endre sin praksis slik at denne er i overensstemmelse med EPNP. Det er ønskelig at denne prosessen kan vise at klager er respektert.

SAKSGANG:

- 16.04.20 FER mottok brev fra klager med klage på Psykologforeningens medlem.
- 27.04.20 FER vurderte henvendelsen i møte og vedtok å utrede saken som en fagetisk klagesak.
- 27.04.20 Psykologen ble tilskrevet med anmodning om innen fire uker å redegjøre for klagen under henvisning til spesielle punkter i "Ethiske prinsipper for nordiske psykologer" (EPNP).
- 27.05.20 FER mottok ettersending av den andre sakkyndige utredningsrapporten i sin helhet

15.06.20 FER vurderte henvendelsen i møte og vedtok å åpne klagesak på tilleggspunkter med henvisning til EPNP

03.08.20 FER mottok redegjørelse fra psykologen.

03.08.20 Redegjørelsen ble sent til klager med anmodning om innen to uker å kommentere redegjørelsen.

28.08.20 FER mottok kommentar fra klager.

31.08.20 FER mottok kommentar fra klager.

31.08.20 Kommentarer fra klager ble sendt psykologen med to ukers frist til å komme med sluttkommentarer.

FER har ikke mottatt sluttkommentar fra psykologen.

OPPSUMMERING AV TILSENDT DOKUMENTASJON

i) Klagers brev til FER

Klager til at rapporten bærer preg av partiskhet og at den er ensidig. Klager trekker frem at fedrene fikk mer tid med sakkyndig til å legge frem sin sak enn det hun fikk. Videre fremhever klager at det ikke er benyttet informasjon gitt fra eldste datter eller fra mors fastlege.

Klager fremhever videre at psykologen gir et skjevt bilde av informasjon som gis fra hennes to barn da sakkyndig skriver "barna sier". Klager mener en slik formulering indikerer at alle hennes fem barn mener og har sagt dette.

Klager mener psykologen bryter taushetsplikten ved at han omtaler de andre barna og deres vansker.

Klager fremhever at rapporten inneholder mange faktafeil.

Klager fremhever at konklusjon i rapport for datter x år er uklar, og at denne uklarheten har ført til konsekvenser for rettskraftig dom for hennes yngste sønn.

Klager hevder at psykologen har konkludert med at hun ikke har tro på terapi, selv om han aldri har snakket med henne om dette, men med andre komparenter.

ii) Relevante punkter i "Etiske prinsipper for nordiske psykologer" (EPNP)

FER vurderte henvendelsen fra klager i møte 27.4.20 og vedtok å utrede saken som en fagetisk klagesak med henvisning til følgende punkter i EPNP:

II.4 Integritet, herunder

Redelighet og tydelighet

Psykologen gir adekvate opplysninger om sine kvalifikasjoner, utdanning, erfaring, kompetanse og faglige tilknytning, og benytter bare de yrkesbetegnelser som utdanning, autorisasjon og stilling gir rett til. Når psykologen uttaler seg i egenskap av psykolog, tilstrebes saklighet og nøyaktighet. Psykologen informerer om psykologisk yrkesutøvelse på en slik måte at misoppfatningen eller skade for fag eller yrke unngås. Psykologen informerer på forhånd om de økonomiske vilkårene og vurderer nøye de følger det kan få for den profesjonelle relasjonen dersom han/hun mottar gaver eller andre tjenester fra klienten.

Når FER vedtok å utrede saken i forhold til Redelighet og tydelighet refererer FER særlig til at utredningens konklusjon fremsto som uklar og at den ikke svarte tydelig på mandatet. FER understreker viktigheten av å være redelig og tydelig.

Klager hevdet i sin opprinnelige klage at psykologen konkluderte på feil grunnlag om hvorvidt klager hadde tro på terapeutisk tilnærming som tiltak. Psykologen hadde snakket med komparenter som mente at klager ikke hadde tro på dette. Klager fremhever at hun selv jobber som terapeut og at hun har tro på terapi, men at hun aldri er blitt forelagt dette av psykologen. Etter å ha mottatt den andre sakkyndige rapporten i sin helhet åpnet FER opp for å utrede i forhold til tilleggspunkt:

II.2 Kompetanse, herunder

Metodebegrensninger

Psykologen er oppmerksom på de begrensningene som ligger i metoder og framgangsmåter og de begrensningene som ut fra dette må legges på de konklusjonene som kan trekkes.

Psykologen viser spesiell varsomhet når han/hun anvender metoder, hjelpemidler og teknikker som ennå befinner seg på utprøvningsstadiet og som ikke tilfredsstillende vanlige metodekrav, eller som psykologen ennå ikke behersker fullt ut.

Når FER vedtok å utrede saken i forhold til *Metodebegrensninger* refererte FER særlig til at psykologen mente klager ikke hadde tro på terapi uten å ha snakket med klager selv om dette. Han skal ha kommet frem til denne konklusjonen ved å ha snakket med andre.

iii) Psykologens redegjørelse.

Psykologen beklager innledningsvis dersom uklarheter fra hans side har ført til uheldige følger for klager.

Når det gjelder punktet under *Redelighet og tydelighet* er psykologen enig i at det i rapporten er uttrykt tvil hva angår det eldste barnet men at konklusjonen ikke er så uklar at den kan misforstås eller bli avgjørende i en annen sak. Han viser til at det i sakkyndig arbeid oppfordres til å uttrykke tvil der den finnes, noe han har gjort i denne saken men også beskrevet et velfungerende barn med et godt forhold til sin mor.

Psykologen opplyser også at han var tydelig på at dette barnet skulle bli boende hos sin mor da han hadde møte med mor og barneverntjenesten en tid etter utredningen og at det er barneverntjenesten som gjør vurderinger om den videre prosessen i saken.

Psykologen viser til at det fremkommer underveis i rapporten at han mener at det eldste barnet bør bli boende hos klager. Vurderingene og konklusjonen for det yngre barnet han mener bør flytte, skiller seg tydelig fra vurderingene og konklusjonen vedrørende det eldste barnet som han mener bør bli. Med dette, mener psykologen, at hans vurderinger fremgår tydelig.

Psykologen understreker til slutt at han ikke er enig i at rapport avgitt vedrørende det eldste barnet kan tolkes slik at den kan misforstås og få konsekvenser i annen saksprosess.

I sin redegjørelse har innklagede psykolog ingen kommentarer eller refleksjoner rundt det siste punktet *Metodebegrensninger* slik FER har bedt om.

iv) Klagers kommentarer på psykologens redegjørelse.

Som svar på psykologens redegjørelse fastholder klager at den sakkyndige rapporten er uklar. Hun underbygger uklarheten med at lagmannsretten la feil premiss til grunn på bakgrunn av at også de tolket konklusjonen på samme måte som klager. Hun siterer dommen hvor det fremkommer at lagmannsretten legger til grunn at begge barna bør flyttes slik den sakkyndige psykologen har konkludert, mens den sakkyndige psykologen egentlig mener at kun det

Yngste barnet bør flyttes. Klager mener at dette har hatt store konsekvenser for barna og hele familien ved at klagers omsorgsevne er fremstilt som svakere ved at den sakkyndige rapporten konkluderer med at begge barna bør flyttes. Hun hevder at dette har hatt innflytelse på lagmannsrettens vurdering av hennes omsorgsevne.

Videre skriver klager at psykologen både understreker det eldste barnets trygghet, gode fungering og kontakt og kommunikasjon med moren samtidig som han anbefaler flytting av det samme barnet. Dette er forvirrende og uklart og forårsaker stor belastning. Selv om psykologen muntlig har redegjort for sitt syn overfor henne, så er ikke rapportens konklusjon endret i tråd med psykologens egentlige syn.

Klager kommenterer også at psykologen «ikke med et eneste ord» drøfter punktet om *Metodebegrensing* i sitt svar til FER og fremholder at dette bare bekrefter hans brudd på etiske retningslinjer.

FERS VURDERING OG KONKLUSJON

Klagepunkt 1: Utydelig konklusjon i den sakkyndige rapporten

På bakgrunn av den fremlagte informasjonen finner FER at det under dette klagepunktet er godtgjort brudd på følgende punkt i EPNP: **II.4 Integritet**, i underpunkt **Redelighet og tydelighet**.

FER mener at psykologen i sin redegjørelse burde reflektert over hva konklusjonens utydelighet i rapporten har forårsaket av konsekvenser for klager.

Han har svart at han beklager *dersom* uklarheter fra hans side har ført til uheldige følger for klager heller enn å skrive at han beklager *at* dette har ført til uheldige følger slik det tydelig fremgår av klagers redegjørelse. At klager trodde at psykologen mente at også det eldste barnet skulle flyttes viser i seg selv at dette har hatt uheldige følger for klager. Det fremgår at både klager, klagers støtteapparat og advokat samt FER finner at psykologens konklusjon fremstår som uklar.

Hvis mandatet i en sakkyndig utredning etterspør konklusjon så er det viktig at psykologen er tydelig og redelig ved at den muntlige og skriftlige redegjørelsen samsvarer dersom psykologen ikke har endret standpunkt underveis. Hvis psykologen er i tvil, kan en forvente at dette fremkommer i vitneførselen slik at man forstår at standpunkt og konklusjon er blitt påvirket eller endret. Dette er viktig for partene i en sakkyndig utredning og bør behandles med respekt, redelighet og tydelighet.

Selv om psykologen er uenig i at konklusjonen var utydelig og selv om uklarheten oppstod pga tvil og ikke med hensikt, så ville sannsynligvis en imøtekommende og etisk bevisst drøfting av problemstillingen ført til økt tillit til psykologen.

Klagepunkt 2: Tro på terapeutisk tilnærming

FER finner at det her er godtgjort brudd på følgende punkt i EPNP: **II.2 Kompetanse**, i underpunkt **Metodebegrensninger**.

Når det gjelder tilleggs punktet finner FER på bakgrunn av den fremlagte dokumentasjonen at psykologen burde ha redegjort for hvordan han kom frem til at klager ikke hadde tro på at en

terapeutisk tilnærming hadde noe for seg når klager hevder det motsatte og samtidig opplyser at hun ikke har snakket med psykologen om dette punktet. FER kan ikke se at psykologen har berørt temaet i sin redegjørelse til FER.

FER vil understreke at det er beklagelig at psykologen ikke har besvart klagepunkt 2.

Vedtak:5.1.1.3 Brudd på de fagetiske prinsippene er godtgjort.

Dette brevet er å regne som kollegial veiledning.

Vedtak fattet av Fagetisk råd kan ankes til Psykologforeningens Ankeutvalg for fagetiske klagesaker. Jmfør punkt 4.2.4 som kommer inn under saksgang og saksbehandling, påligger det den ankende part å begrunne hvilke(t) punkt(er) i Fagetisk råds konklusjon det ankes på. Anken sendes Norsk psykologforening sammen med Fagetisk råd sin konklusjon og øvrige dokumenter i saken. En anke må være fremmet innen 3 måneder etter at fagetisk råd sin konklusjon er avgitt.

Med hilsen
Fagetisk råd
Norsk psykologforening
Maria Løvvik Norheim, leder

for leder, Ingvild Aubert, sekretær FER

Kopi: Sentralstyret i Psykologforeningen, v/president Håkon Kongsrud Skard